
CRNOGORCI U OHRIDU

The first Montenegrin immigrants were brought to Ohrid after the adoption of the Decree of the Kingdom of Yugoslavia on the colonisation of „the new southern border land“ in 1920. After the end of the Second World War, the colonisation continued and today, around 40 Montenegrin families live in this town. Professor Mile D. Mićunović deals with this topic in his book „The Montenegrin Blood in Ohrid“.

Udruženje Crnogoraca iz Ohrida nedavno je objavilo drugo, dopunjeno izdanje knjige *Crnogorska krv u Ohridu* koju je priredio profesor doktor Mile D. Mićunović, ljekar, publicista i veliki pobornik očuvanja crnogorskog identiteta u Makedoniji.

U predgovoru Mićunović podseća na viševjekovne kulturne i duhovne veze između Crnogoraca i Makedonaca. Posebno je upečatljiva i inspirativna za sve generacije orfejska ljubav crnogorskog kneza Vladimira i makedonske princeze Kosare, kćeri cara Samuila. Kada je riječ o novijem dobu, poznato je da su makedonskim ustanicima u borbi za slobodu među prvima pomoć pružali crnogorski slobodoljupci.

Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca donijela je 25. 09. 1920. godine Uredbu o naseljavanju „nove južne krajine“. Shodno tome u Ohrid su planski dovedeni prvi crnogorski doseljenici. Dodeljena im je zemlja u mjestu Debelo Polje. Za ostvarenje svog

cilja vlast je naseljavala razne službenike, prosvjetne i druge radnike. Taj proces svojstven je za period između dva svjetska rata.

U godinama po završetku Drugog svjetskog rata doseljavanje u Ohrid se nastavlja. Po oslobođenju tu dominira kadar sa sjevera u vojno-poli-cijskoj i administrativnoj vlasti saglasno „bratstvu i jedinstvu jugoslovenskih naroda“.

Hroničari bilježe da većeg naseljavanja ima i od sredine dvadesetog vijeka. Dosta pripadnika crnogorskog naroda (oficira, službenika i drugih lica) ostalo je nakon školovanja u Makedoniji, dolazilo je do sklapanja mješovitih brakova ili su, jednostavno, prihvatili novu sredinu kao svoju.

Mićunović se u knjizi *Crnogorska krv u Ohridu* osvrće na periode naseljavanja Crnogoraca prateći, ujedno, rodoslove trideset tri crnogorske porodice, odnosno ogranke različitih bratstava što sada žive u Ohridu.

Nakon Uredbe Kraljevine Jugoslavije **Novičići** su među prvim Crnogorcima stalno nastanjeni u Ohridu. Tu je 1920. godine došao kapetan Jovan Novičić. Za vojne zasluge kralj Aleksandar dao mu je zemlju tri kilometra od Ohridskog jezera. To mjesto bilo je poznato kao Debelo Polje, potom su ga zvali Crnogorsko naselje, a po završetku Drugog svjetskog rata dobilo je ime „Radojica Novičić“. Tu se naselilo trinaest porodica među kojima su Milačići, Todorovići, Ilići, Novičići, Raketići i Stanojevići. Danas se naselje spojilo s Ohridom i ima oko 1500 stanovnika od kojih je blizu četrdeset crnogorskih porodica.

Kapetan Jovan Novičić imao je sina Vukašina od koga je ostalo pet sinova i jedna kćer. Sada u Ohridu živi trideset osam Novičića i njihovih odiva.

Dvadesetih godina prošloga vijeka u Ohrid se naseljavaju **Draškovići**. Periša Drašković 1921. godine iz Donje Morače dolazi u Skoplje gdje pohađa žandarmerijsku školu, a po njenom završetku službuje u Ohridu. Njegov sin Milisav ima tri sina i jednu kćer. Danas u Ohridu živi jedanaest Draškovića, Perišinih potomaka.

Prvi od **Usovića** koji vode porijeklo od Strunjaša, odnosno od Savića, u Ohrid je došao 1925. godine. Riječ je o Nikoli Usoviću koji je raspoređen za učitelja u selu Lukovo, u Strugi. Kasnije se s porodicom preseljava u Ohrid. Nikola Usović je od potomaka ostavio tri sina i tri kćeri, a u Ohridu danas živi dvadeset sedam njihovih nasljednika.

Prvi od **Milačića** u Ohrid je došao 1925. godine. Riječ je o Jovanu Došovu koji se iz Crne Gore preselio u Srbiju, a potom u Makedoniju. U isto vrijeme doselio se njegov brat Radovan. Od potomstva Jovan je ostavio četiri sina i dvije kćeri a Radovan pet sinova i dvije kćeri. U Ohridu danas živi sedamnaest Milačića sa svojim porodicama.

Mile D. Mićunović u svojoj knjizi bavi se i **Ilićima**, odnosno periodom njihovog dolaska u Makedoniju. Milija Vujadinov Ilić porijeklom je iz okoline Podgorice, a kao „Solunac“, za vojne zasluge, dobio je 1926. godine pet hektara zemlje u neposrednoj blizini Ohrida, u mjestu Debelo Polje koje je danas sastavni dio grada. Od potomstva Milija Ilić je ostavio osam sinova i tri kćeri. Po Mićunovićevim podacima, sada u Ohridu živi dvadeset jedan punoljetni Ilić.

Raketići su iz Crne Gore u Ohrid došli 1930. godine. Živko Raketić doselio se u Debelo Polje (današnje naselje „Radojica Novičić“) i tu zasnovao svoju porodicu. Zemlja mu je dodijeljena kao zaslužnom vojnom licu. Živko je od potomstva ostavio četiri sina i dvije kćeri. Od njegovih nasljednika danas u Ohridu živi dvadeset jedno lice.

Među crnogorskim življem u Ohridu nalaze se i **Mirovići**. Blažo Mirović je porijeklom iz Danilovgrada, a s porodicom se u taj makedonski grad doselio 1933. godine. Blažo je imao pet sinova. Od njihovih potomaka u Ohridu sada živi samo jedno lice.

Prvi od ohridskih **Bulatovića** je Milisav koji je tu iz rodnog Kolašina došao 1934. godine. Radio je kao šumar. Od potomstva je ostavio tri sina i sedam kćeri. U Ohridu živi deset njihovih punoljetnih nasljednika.

Od **Živkovića** prvi je iz Martinića, kod Danilovgrada, u Ohrid došao Vido 1936. godine. Poslali su ga kao šumskog tehničara zbog pošumljavanja ohridskih planina i turističkog kompleksa „Gorica“. Vido je od potomstva imao dva sina i jednu kćer. Od njih u Ohridu sada živi sedam punoljetnih građana.

Mašanovići se u Ohridu nalaze od završetka Drugog svjetskog rata. Božidar, rodom iz Orahova kod Virpazara tamo je upućen kao vojno lice 1945. godine. Bio je načelnik odjeljenja Narodne odbrane. Od potomstva je ostavio dva sina i jednu kćer. Danas u Ohridu živi sedam njegovih nasljednika.

I **Vučetići** su u Ohridu od okončanja Drugog svjetskog rata. Mihajlo je tu došao 1946. godine. Njegov otac Ivan živio je u Argentini i radio u policiji. Postao je poznat pošto je uspostavio sopstveni sistem za klasifikaciju otisaka prstiju. Nazvao ga je ikonofalangometrija. Mihajlo je imao tri sina i dvije kćeri. Danas u Ohridu živi osam njegovih potomaka s porodicama.

Crnogorskog porijekla su i **Pejovići**. Ivan Pejović, rodom iz Kozice kod Pljevalja u Ohrid je došao 1948. godine. Bio je komandir karaule „Sveti Naum“. Od potomstva je ostavio dva sina i jednu kćer. Dvije porodice njegovih potomaka žive u Ohridu.

Mićunovići u Makedoniju dolaze početkom druge polovine prošloga vijeka. Danilo Mićunović, porijeklom iz Cuca učesnik je NOR-a od 1941. godine, a za ratne zasluge dobio je više odlikovanja i medalja. Kao kapetan prve klase došao je u Kičevo 1950. godine. Nakon tri godine prekomandovan je u Ohrid đe je ostao do kraja života. Sada u Ohridu živi deset njegovih potomaka s porodicama.

Vaso **Eraković** rodom je iz Erakovića kod Cetinja. U Ohrid se doselio 1950. godine. Radio je u preduzeću „Ineks Gorica“ – Ohrid kao inženjer, a potom u Zavodu za urbanizam u „Granitu“. Od potomstva je ostavio sina i kćer. Pet njegovih potomaka živi u Ohridu.

Porodica Branka **Vukovića** došla je u Ohrid 1953. godine. Porijeklom su iz Berana. Branko je od potomstva ostavio dva sina i dvije kćeri. Od Brankovih nasljednika u Ohridu živi jedna porodica.

Radovan **Drakulović** rodnom je iz Plava. U Ohrid je došao 1962. godine te se kao vozač zaposlio u preduzeću „Galeb“. Ima dva sina i jednu kćer. U Ohridu živi sedam Drakulovića.

Porodica Ljubomira **Krkelića** u Ohrid se doselila 1958. godine. Njegova kćer Darinka koja je radila u obrazovnoj ustanovi „Grigor Prličev“ ima sina i kćer. Danas u Ohridu od potomaka Krkelića žive četiri osobe s porodicama.

Mladen **Bulatović** kao vojno lice službovao je u Prištini, a 1959. godine dobio je prekomandu u Ohrid te je ostao do kraja života. Tu sada živi njegov sin Milovan s porodicom.

Ratko **Dorđević** je iz Crne Gore došao s majkom u Skoplje 1963. godine, a od 2001. godine živi u Ohridu. Završio je Elektrotehnički fakultet. Patentirao je niz pronalazaka vezanih za termoakumulaciono grijanje.

Milka **Todorović** Lekoska rođena je u Starču kod Kolašina. Sa četvoročlanom porodicom od 1981. godine živi u Ohridu.

Rajko **Milovanović** od 1975. godine živi u Ohridu te je završio Fakultet za turizam. Radi kao komercijalista u preduzeću „Lihnida“. Ima dvije kćeri.

Miruna **Ćorović** rodnom je iz sela Kamensko kod Nikšića živi u Ohridu od 1975. godine.

Milijana **Laban** Starkovska rodnom je iz zetskog sela Mahala kod Podgorice. Od 1976. godine sa mužem koji je bio oficir JNA živi u Makedoniji, a od 1990. godine u Ohridu.

Persa **Lalić** Angeloska rodnom je iz Cecuna kod Andrijevice. Od 1978. godine živi u Ohridu u naselju „Radojica Novičići“ s petočlanom porodicom.

Mitra **Lončović** Razmoska rodnom je iz Šumana kod Pljevalja. Ima osmočlanu porodicu, a u Ohridu živi od 1978. godine.

Biserka **Dražković** Ainoska rodom je iz Nikšića. Od 1979. godine živi u Ohridu s tročlanom porodicom.

Porodica Adila **Šabotića** iz Tucanja kod Berana u Ohrid se doselila 1981. godine. Danas u Ohridu živi četvoro Šabotića.

Srećko **Stojanović** porijeklom je iz Boke Kotorske, a u Ohridu živi od 1982. godine. Radi u javnom preduzeću „Proakva“. Njegova porodica broji šest članova.

Dubravka **Čabarkapa** Menkinoska sa četvoročlanom porodicom živi u Ohridu od 1992. godine.

Aleksandra **Pejović** Pavloska u Ohridu živi od 1993. godine. Ima tročlanu porodicu.

Gordana **Šuković** Agoli rodom je iz Trebaljeva kod Kolašina. Njena četvoročlana porodica u Ohridu živi od 1994. godine.

Jasmina **Brkljač** Stefanovska (po majci od Varagića) sa suprugom i dva sina u Ohridu živi od 1996. godine.

Milutin **Nikolić** živi u Ohridu sa tročlanom porodicom đe se doselio po završetku Više vojne škole u Beogradu 2004. godine.

U knjizi *Crnogorska krv u Ohridu* Mićunović se osvrće i na Udruženje makedonsko – crnogorskog prijateljstva u Republici Makedoniji koje je osnovano 2006. godine. Naime, u februaru te godine inicijativni odbor od stotinak građana u skopskom hotelu „Aleksandar Palas“ pokrenuo je osnivanje udruženja. Njegova svečana promocija održana je šesnaestog marta, a dvadeset sedmog marta registrovano je u Osnovnom sudu u Skoplju.

U Mićunovićevoj knjizi dati su podaci o zajednici Crnogoraca u Republici Makedoniji. Riječ je o nevladinom, vanpartijskom i neprofitabilnom udruženju građana Republike Makedonije porijeklom iz Crne Gore. Formirano je 20. 10. 2006. godine. Njegov osnovni cilj sastoji se u tome da se zalaže za očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta Crnogoraca u Makedoniji.

S makedonskog preveo i priredio: **Bogić Rakočević**